

Birželio 14 - Pasaulinė kraujo donorų diena

Birželio 14-oji – Pasaulinė kraujo donorų diena – yra puiki proga prisiminti, kokia neįkainojama dovana yra kraujas ir kokia svarbi yra savanoriška kraujo donorystė.

Kiekviena kraujo donorystė – tai šansas kažkam pasveikti, išgyventi, grįžti pas šeimą.

Donorai – tylieji herojai, kurių kraujas virsta gyvybe.

- Kraujas sudaro apie 7–8 % žmogaus kūno masės.
- Suaugusio žmogaus kūne cirkuliuoja apie 4,5–6 litrai kraujo.
- Jo kiekis priklauso nuo kūno masės, ūgio, lyties ir kitų faktorių.

- Greta viena kitos sudėtos žmogaus kraujo ląstelės Žemės rutulį apjuostų 4 kartus!
- Kraujo ląstelės sudaro apie 40-45% kraujo tūrio (likusią sudaro kraujo plazma).

Pagrindinės kraujo funkcijos:

- pernešimo - perneša dujas (deguonį ir anglies dvideginį), maisto medžiagas, medžiagų apykaitos produktus, vitaminus, hormonus, elektrolitus.
- apsauginė - dalyvauja imuniteto reakcijose, saugo organizmą nuo svetimkūnių ir mikrobų, geba krešėti, todėl apsaugo nuo nukraujavimo traumų metu.
- palaiko organizmo pusiausvyrą (homeostazę) - palaiko pastovų pH ir jonų pasiskirstymą.

- Vienas kraujo donorystės seansas gali išgelbėti net 3 gyvybes.
- Paaukotas kraujas dažnai būna išskaidomas į tris komponentus – eritrocitus (raudonuosius kraujo kūnelius), trombocitus (kraujo plokšteles) ir plazmą – ir gali būti panaudotas skirtingiems pacientams pagal jų poreikius.

- Kraujo ląstelės keliauja nepaprastu greičiu!
- Raudonieji kraujo kūneliai per kūną juda vidutiniškai 4–5 km/h greičiu, o per vieną dieną nukeliauja daugiau nei 19 000 kilometrų – tai pusantro karto aplink Žemę!
- Eritrocitai gali būti saugomi apie 42 dienas, trombocitai – vos 5 dienas, todėl donorų kraujas reikalingas nuolat ir reguliariai.

Pasaulyje dažniausios kraujo grupės yra A, B, AB ir 0, o kiekviena iš jų dar gali būti teigiama arba neigiama pagal Rh faktorių.

Kraujo grupės svarbios perpilant kraują, teismo medicinoje (nustatant tėvystę, asmens tapatybę), organų transplantacijoje, nėštumui.

Rh 0 kraujo grupė, dar vadinama „auksiniu krauju“, yra viena rečiausių – pasaulyje žinoma mažiau nei 50 žmonių, turinčių šią grupę.

- Kraujo negalima pagaminti.
- Nepaisant pažangių biotechnologijų, mokslas dar nėra sukūręs veiksmingo būdo sintetinti žmogaus kraujo.
- Vienintelė išeitis – donorystė.

Pasaulinės kraujo donorų dienos proga – nuoširdus AČIŲ kiekvienam donorui!

O jei dar nesate davęs kraujo – galbūt šiandien yra ta diena, kai galite išgelbėti gyvybę?

Donorystė naudinga ir pačiam donorui:

- Didžiausia nauda yra moralinė – galimybė padėti kitam žmogui, išgelbėti gyvybę (arba, net tris!).
- Kraujo davimas suaktyvina kraujotaką, skatina kraujo ląstelių ir organizmo audinių regeneraciją.
- Reguliariai donuojantys žmonės linkę mažiau sirgti piktybinėmis ligomis, arterinėmis hipertenzijomis.
- Dėl sumažėjusio kraujo klampumo sumažėja miokardo infarkto, insulto rizika.
- Kraujo donorystė ne tik suteikia profilaktinę donoro sveikatos patikrą, nemokamus laboratorinius kraujo tyrimus dėl infekcinių žymenų, tačiau ir galimybę gauti valstybinę antrojo laipsnio pensiją.
- Prieš kiekvieną kraujo davimą atliekamas sveikatos patikrinimas – tai papildoma proga stebėti savo sveikatą.

Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

SVEIKAS SAULĖS MIESTAS